

NIEUWS WIELENWERKGROEP

Verslag ganzenexcursie 4-2-'95 Op zaterdag 4 februari vertrokken we om 7.30 uur vanaf de Viersprong in Gytsjerk met zo'n tien mensen naar 't Set bij de Warren, waar we beschut tegen de koude westenwind achter de boerderij van het Fryske

Gea het moment zouden afwachten, waarop duizenden ganzen die in dit gebied overnachtten, zouden vertrekken naar de voedselgebieden. Naarmate het lichter werd, kon je het gegak van de ganzen op de achtergrond steeds duidelijker horen. Maar het zou nog een tijd duren voor de eerste ganzen zouden vertrekken.

Excursieleider Douwe Herder vertelde intussen dat er dit jaar veel meer brandganzen bij de Groote Wielen verblijven. Daarentegen zijn de kolganzen in aantal verminderd. De brandgans is in geluid goed te onderscheiden van andere ganzen door zijn wat keffende geluid. Aan de donkere strepen op de borst van de kolkans kun je zo'n beetje de leeftijd van de vogel afleiden. Hoe duidelijker en breder de strepen des te ouder is de vogel. Ook is de witte kol van de oudere vogel breder.

Intussen werd het zicht steeds beter en konden we de watervogels, vooral eenden in de Warren beter onderscheiden. Smienten (met hun "pieuw"-geluid), meerkoeten, wilde eenden, maar ook bergeenden, slob- en kuifeenden en twee nonnetjes. Maar het hoogtepunt was een steeds duikende dodaars.

Vanuit de nieuwe vogelhut kregen we een prachtig beeld van de Warren, veranderend vanaf de verwachtingsvolle ochtendschemering in een ontluikend verzilverd landschap dat door de steeds hoger opkomende zon beschenen wordt.

Intussen vertrokken ca. 20.000 ganzen met veel kabaal naar hun fourageergebieden elders. Slechts een enkele groep kwam over ons heen. Verbazing was er toen twee vreemde ganzen langskwamen en dicht bij ons neerstreken. Het bleken nijlganzen te zijn. Verder zagen we nog vele buizerds (*Buteo buteo*). Om ca.10 uur vertrokken we naar de uitkijkpost in de Rypstjerkerpolder, waar we de eerste steltlopers van dit jaar zagen, zo'n 20 à 30 Kieviten, en konden we de graspieper horen zingen.

Koud maar voldaan gingen we korte tijd later terug naar de Viersprong. Dankzij de enthousiaste groep deelnemers en de kennis en het geduld van Douwe, genoten we van een leerzame en mooie ochtend.

Sjoerdje Kars

HAALT DE 'FRIESE' ROERDOMP HET JAAR 2000?

een oproep tot inventarisatie

Wie kent niet de verdragende misthoornachtige baltsroep van de Roerdomp? Toch moet deze roep in vroegere tijden op veel meer plaatsen dan tegenwoordig te horen zijn geweest. In het boek 'Vogels in Friesland' is te zien dat de Roerdomp vooral langs de IJsselmeerkust en in de moerassen en meren in het Lage Midden in redelijke aantallen voorkwam. Schattingen in de zestiger jaren spreken over zo'n honderd broedparen, waarbij opgemerkt wordt dat niet alle geschikte gebieden bezocht zijn. Ondanks de onzekerheid over het werkelijke aantal broedparen zijn het getallen waarvan we nu alleen nog maar kunnen dromen. Anno 1995 is het maar zeer de vraag of we een aantal van 20 broedparen nog wel halen.

rode lijst Als kwetsbare en sterk bedreigde soort staat de Roerdomp dan ook op de nieuwe 'rode lijst' (Vogelbescherming, 1994). Dit rapport komt tot een achteruitgang van meer dan 75% sinds de jaren zestig. Eén van de oorzaken van de teruggang in de stand is de commerciële rietexploitatie, waardoor grote velden overjarig riet nog maar weinig aanwezig zijn. Hierdoor is een groot deel van het broedbiotoop van de Roerdomp, maar ook van een soort als de Grote karekiet, verloren gegaan.

Inventarisatie Om inzicht te krijgen in het werkelijke aantal broedparen in 1995, vraagt SOVON-Friesland aan vogelaars in Friesland om het komende broedseizoen mee te doen aan een Roerdompinventarisatie. De bedoeling hierbij is om alle potentieel geschikte gebieden te onderzoeken op de aanwezigheid van deze soort, met name in de periode van 1 april tot 10 juni. Op een speciaal 'Roerdompformulier' kan men de gegevens invullen, waarbij vooral datum en aard van de waarneming (waarneming individu, roep en dergelijke) van belang zijn. Na afloop van het broedseizoen wordt de uitkomst van de inventarisatie zo spoedig mogelijk gepubliceerd.

Om goede afspraken te kunnen maken over de te tellen gebieden, werkwijze, enzovoort, worden vogelaars die mee willen doen aan deze Roerdompinventarisatie, gevraagd contact op te nemen met:

Dick Schut, Bleeklaan 76, 8921 HD Leeuwarden, 058-130221

Roerdomp

Henri Spruyt

REGIOCONSULENT VOGELBESCHERMING

Vogelbescherming heeft sinds enige tijd regioconsulenten aangesteld. Klaas van Dijk is regioconsulent voor de noordelijke provincies. Hij stelt zich voor.

Vanaf 1 januari 1995 werk ik voor Vogelbescherming Nederland als regioconsulent Noord. Mijn werkgebied omvat de provincies Friesland, Groningen en Drenthe. Ik zal het één en ander uitleggen over de rol en de taak van de regioconsulent van Vogelbescherming.

Zoals de meesten wel weten, zet Vogelbescherming zich in voor de bescherming van alle in Nederland in het wild levende vogels en hun leefgebieden. Een belangrijke doelstelling voor de komende jaren is onder andere het voortbestaan van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten (Rode Lijst) veilig te stellen. Hierbij richten we ons op soorten als Roerdomp, Lepelaar, weidevogels, Dwergstern, Kerkuil en Ijsvogel. Daarnaast geven we hoge prioriteit aan het beschermen van belangrijke vogelgebieden zoals de Waddenzee, Noord-Friesland Buitendijks, de Lauwersmeer, de Àlde Feanen, de Groote Wielen en verschillende andere meren in Friesland. Ook op plaatselijk en regionaal niveau zijn voor bedreigde vogelsoorten en hun leefgebieden belangrijke resultaten te boeken. Om dit werk een steviger basis te geven, heeft Vogelbescherming besloten om vier regioconsulenten in het land aan te stellen. De regioconsulenten werken twee dagen per week vanuit een kantoor in de regio. De regioconsulenten zijn: Jan Willem Vergeer (Deltagebied), Ton Eggenhuizen (Holland en Flevoland) en Klaas van Dijk (Noord-Nederland). Mijn standplaats is het kantoor van de Milieufederatie Groningen. Pien Eekhout onderhoudt vanuit het bureau in Zeist de contacten met de rest van Nederland.

Voorheen had Vogelbescherming in het kader van het regionale beschermingswerk een uitgebreid netwerk van vrijwillige consulenten. Begin 1994 is Vogelbescherming gestopt met dit consulentennetwerk. Daarvoor in de plaats zijn de regioconsulenten benoemd en is alle vogelwerkgroepen gevraagd om binnen hun organisatie een contactpersoon aan te wijzen. Deze krijgt alle informatie van Vogelbescherming en hij/zij zorgt ervoor dat die informatie ook wordt verspreid. Ook kunnen alle leden van een vogelwerkgroep via het contactpersoon alle artikelen uit de winkel van Vogelbescherming met flinke kortingen (oplopend tot 15 % en meer op de ledenprijs) aanschaffen.

Let wel: het zijn geen contactpersonen van Vogelbescherming maar van de eigen werkgroep voor Vogelbescherming.

Een belangrijk deel van mijn werk als regioconsulent zal bestaan uit het bieden van hulp en ondersteuning aan vogelwerkgroepen. Zo heb ik een diaserie over het werk van Vogelbescherming die ik op verzoek graag kom vertonen. Verder is er een belangrijke taak in het geven van voorlichting en het onderhouden en verstevigen van contacten met lokale overheden en andere natuurbeschermingsorganisaties, zodat lokale projecten gemakkelijker uitgevoerd kunnen worden. Voorlopig staan daarbij zaken als wetshandhaving (aanstelling nieuwe controleurs Flora & Fauna), provinciaal natuurbeschermingsbeleid, soortenbescherming en 'Belangrijke Vogelgebieden' het meest in de aandacht.

Klaas van Dijk, regioconsulent Vogelbescherming Nederland, postbus 1020, 9701 BA Groningen. Telefoon 050-130800 (Milieufederatie) of 050-182924 (thuis). Vanaf 1 oktober worden de nummers achtereenvolgens : 050-3130800 en 050-3182924.